ОБЩИНА НИКОЛА КОЗЛЕВО, ОБЛАСТ ШУМЕН
ПЛ. "23 -ТИ СЕПТЕМВРИ" № 5 ТЕЛ.: 05328/20-02; ФАКС: 05328/20-20,
e-mail: obankozlevo@mail.bg

ОБЩИНСКА ПРОГРАМА
за енергийна ефективност

2016 – 2020 година

разработена на основание чл. 12 ал.2 от
Закона за енергийна ефективност.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ Председател Н.КОЗЛЕВО

СЪДЪРЖАНИЕ

1. ОБЩИНСКА Политика за енергийна ефективност 4
1.1 Цел 4
1.2 Текущо състояние. Бариери. 5
1.3 Потенциал 6
1.4 Количествени цели в приоритетните направления 6
1.4.1 Индустрия 6
1.4.2 Бит и услуги 6
1.4.3 Сграден фонд 6
1.5 Преглед на дейностите за подобряване на енергийната ефективност 7
1.5.1 Доизграждане на институционалната рамка 7
1.5.2. Обучение и информиране 7
1.5.3. Провеждане на енергийни обследвания на сгради за ЕЕ подлежащи на задължително сертифициране. 7
2. Стратегии за енергийна ефективност в приоритетните направления 7
2.1 Индустрия 7
2.2 Бит и услуги 8
2.3 Избрани целеви групи и обекти 8
3 Финансиране на проекти за енергийна ефективност 10
3.1 . Национален доверителен екофонд 10
3.2 . Банкови заеми 11
3.3 Програми, фондове 11
3.4 . Целева субсидия за капиталови разходи от Централния бюджет 11
3.5 . Съвременни икономически механизми 11
4 Заключение 11
5 ПРИЛОЖЕНИЕ 12
Списък на общинските обекти за прилагане на мерки за енергийна ефективност 12

1. ОБЩИНСКА ПОЛИТИКА ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

Намаляване на енергопотреблението може да бъде реализирано по различни начини. Много често енергоспестяването или икономията на енергия се възприема като философия на бедността и се свързва с намаляване разходите за енергия, чрез известни ограничения. Енергийната ефективност е качествено понятие, характеризиращо рационалното използване на енергийните носители чрез подобряване качеството на енергийните услуги при най-приемлива цена за обществото.

Цел

Директива 2012/27/ЕС относно енергийната ефективност цели установяването на обща рамка за насърчаване на енергийната ефективност в ЕС, с оглед осигуряване постигането до 2020 г. на целта за 20% спестяване на първична енергия, и създаване на условия за подобряване на енергийната ефективност и след това.

Мерките са насочени към оползотворяване на потенциала от енергийни спестявания в целия енергиен сектор от производството, преноса и разпределението до крайното потребление на енергия; в сградния и индустриалния сектор; преодоляване на регулаторните и нерегулаторни пречки на пазара и повишаване информираността на потребителите; формулиране на национални цели за енергийна ефективност до 2020 г.

Общинската програма за действие по енергийна ефективност е разработена в съответствие със следните стратегически документи:

- Закон за енергетиката и енергийната ефективност;
- Директива 2010/31/ЕС относно енергийните характеристики на сградите.
- Енергийна стратегия на България;
- Управленска програма на Правителството на Република България;
- Национален план за действие по промените в климата,
- Националният план за действие по енергийна ефективност 2014-2020 година разработен в съответствие с изискванията на ДЕЕ.
- национален план за сгради с близко до нулево потребление на енергия;
- национален план за подобряване на енергийните характеристики на отопляваните и/или охлаждани сгради – държавна собственост, използвани от държавната администрация;
- национална дългосрочна програма за насърчаване на инвестиции за изпълнение на мерки за подобряване на енергийните характеристики на сградите от обществения и частния национален жилищен и търговски сграден фонд;

Основните цели на Общинската програма по енергийна ефективност са:

- Намаляване на енергоемкостта на брутния вътрешен продукт;

- Намаляване на вредните газови емисии в атмосферата – подобряване на екологичната обстановка в Община Никола Козлево;
- Подобряване комфорта на живот на жителите на община Никола Козлево;
- Постигане на устойчиво развитие.

При разработката на програмата водещ беше въпросът, как рационалното използване на енергията може да допринесе за постигане на основната стратегическа цел и подцелите на Плана за развитие на Община Никола Козлево, а именно:

"Създаване на условия за устойчиво икономическо и социално развитие на Община Никола Козлево"

През 2015 год., правителството в своята Управленска програма декларира, че устойчивото развитие и реалният икономически растеж са негови основни цели, а енергийната ефективност е определена за приоритет на отрасъл енергетика. Енергийната стратегия на България посочва, че основна стратегическа цел на икономиката трябва да бъде рационалното използване на енергийните ресурси. Като основен принцип на енергийната политика на страната е дефинирана активната социална защита чрез пренасочване на държавните субсидии от производителя към потребителя, изпълнение на мерки за енергийна ефективност и въвеждане на социално ориентирани тарифи. Постигането на трите ключови цели на националната енергетика - конкурентност, надеждност и отговарящо на изискванията за опазване на околната среда енергоснабдяване, може да бъде успешно само, ако е придружено с провеждане на действена политика за енергоспестяване, интегрирана в цялостната държавна политика за икономическо и социално развитие.

ТЕКУЩО СЪСТОЯНИЕ. БАРИЕРИ.

За изготвянето на една работеща и балансирана програма по Енергийна Ефективност е необходима солидна подготовка: събиране на информация за разходите и текущото състояние за енергийното потребление по тримесечие за няколко години на всички общински и държавни обекти, определяне на приоритетни обекти и изготвяне на тяхното енергийно обследване.

Определяне на икономически обосновани мерки за намаляване на енергийното потребление – одитиране на съответните обекти. Едва тогава следва търсенето на средства за осъществяването на предвидените в съответните одити мерки по увеличаване енергийната ефективност на експлоатацията на дадения обект.

Основен проблем в община Никола Козлево е фактът, че от 49 общински обекта на територията на общината, 42 не разполагат със заверени одити от оторизирани за тази дейност фирми. Това се дължи на липсата на целеви средства в общинския бюджет за финансиране и разработване на проекти по енергийна ефективност и изготвянето на съответните одити.

Липсва все още необходимата психическа нагласа на всички нива на управление, както в обществения, така и в частния сектор, за приоритетноста на работата по енергийна ефективност, което се дължи на липсата на стимули за рационално енергопотребление, внедрените мерки по ЕЕ не могат да се усетят

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
Председател

веднага от всички граждани, като например асфалтирането на една улица или изграждането на малък инфраструктурен обект.

От друга страна стои и недостатъчната осведоменост на потребителите за възможностите за намаляване на консумацията, недостатъчната институционална база, затруднения достъп до инвестиции по проектите за ЕЕ и други.

Потенциал

Производството на електроенергия не е приоритет на никоя от фирмите в Община Никола Козлево. То се реализира единствено в производството и доставката на топлина в рамките на отоплителните инсталации на отделните сгради. Потенциалът на енергийна ефективност в тази сфера е във възможностите за подобрение на горивните процеси, промяната на горивната база и намаляване загубите в системата за пренос и разпределение.

За да се постигне енергийна ефективност при консумацията на енергия е необходимо да се направят енергийни обследвания на обектите и се установят рентабилните мерки за реализиране на икономии и подобряване на комфорта на обитаване в сградите.

Реализирането на мерки за енергийна ефективност е в интерес не само на общините и държавата, а и на обществото като цяло. Това е невъзможно без координация и взаимодействие между всички слоеве. Трябва да се отбележи и добрата екологична страна на енергоефективната политика. Комбинацията между екологични и енергоикономични действия може да е сериозен аргумент при кандидатстване за финансиране от специализирани фондове.

Количествени цели в приоритетните направления

Индустрия

Приватизацията на българската индустрия измени чувствително условията на действие към ефективно използване на ресурсите. Все повече предприятия оценяват необходимостта от агресивна политика и целенасочени действия за повишаване на енергийната си ефективност. Намаляването на енергийната наситеност на промишленото производство е въпрос, който може да бъде решен преди всичко с усилията на самите предприятия, но подпомогнати от държавните институции.

Предварителният анализ показва около 30% енергоспестяващ потенциал спрямо сегашното потребление.

Бит и услуги

Мерките по ЕЕ в бита могат да доведат до намаление на енергопотреблението с около 30%.

Сграден фонд

Подобряването на топлоизолацията, модернизирането на отоплителните инсталации, използването на слънчева енергия и т.н. могат да намалят енергопотреблението в стария сграден фонд с около 50%.

Външните стени на повечето стари сгради имат до 5 пъти по-големи топлинни загуби в сравнение с нормите за ново строителство. В над 80% от съществуващия сграден фонд сутеренните и таванските плочи са без топлоизолация. Топлинните загуби през прозорците и балконските врати достигат до 50% от общите топлинни загуби на сградата. Този сграден фонд ще съществува дълго и е необходимо да се вземет мерки за възстановяването му, ако за всеки конкретен случай това е икономически оправдано.

ПРЕГЛЕД НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА ЕНЕРГИЙНАТА ЕФЕКТИВНОСТ

По-долу са изброени типичните дейности за подобряване на ЕЕ на общинско ниво.

Доизграждане на институционалната рамка

Предварителният анализ показа, че е необходимо да се организират структури, отговорни за политиката за ЕЕ на общинско ниво. Във връзка със задълженията на областните и общински администрации по чл.64 от ЗЕЕ, към Общинска администрация Никола Козлево може да се създаде експертен съвет по Енергийна Ефективност.

1.5.2. Обучение и информиране

Основна пречка за ефикасното провеждане на политиката по ЕЕ е ниската степен на информиране. В тази сфера трябва да се организира:

- обучение по енергиен мениджмънт на служители от общинската администрация, работещи в областта на ЕЕ;
- изграждане на общински информационен център, който да провежда периодични информационни кампании относно възможностите за намаляване енергопотреблението без да се влошава комфорта, както и да дава консултации по въпросите на ЕЕ и ВЕИ;
- използване на медийни средства за популяризиране политиката за спестяване на енергия и начините за нейната реализация

1.5.3. Провеждане на енергийни обследвания на сгради за ЕЕ подлежащи на задължително сертифициране.

В настоящата общинска програма по енергийна ефективност са включени приоритетните обекти например: общински сгради, училища, детски градини, читалища и други.

СТРАТЕГИИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ В ПРИОРИТЕТНИТЕ НАПРАВЛЕНИЯ

2.1 Индустрия

Община Никола Козлево е динамично развиваща се община, насочена към постигане на ефективна и конкурентоспособна икономика и висок жизнен стандарт на цялото население на територията и основен приоритет в развитието на туризма.

Търговката дейност в общината се осъществява в по-голямата си част от търговски дружества и еднолични търговци, които осъществяват дейност основно в третичния сектор – търговия и транспорт.

Селското стопанство е с основно значение за икономиката на общината и се него основно се задоволяват потребностите на населението.

За повишаване на ЕЕ на общинско ниво трябва да се приложат следните мерки:

- Изграждане на информационна база за препоръчителни мерки, специфични за съответната област
- Включване на проекти по ЕЕ, целящи:
  - намаляването на енергийното потребление в енергоемките сектори на промишлеността
  - въвеждане на енергоефективно осветление в промишлени предприятия;
  - оптимизиране на отоплението на големи промишлени цехове и т.н.

2.2 Бит и услуги

Делът на използуваната в бита и услугите енергия варира като крайното енергийно потребление има тенденция към повишаване.

За рационализиране на енергийното потребление в сектора, в зависимост от спецификата, трябва да се приложат следните действия:

- повишаване на ЕЕ на отоплението чрез подобряване енергийните характеристики на сградите/топлоизолация на ограждащите елементи и конструкции/
- подобряване на индивидуалното отопление чрез:
  - подобряване на ЕЕ на горивни и отоплителни уреди
  - въвеждане на модерни отоплителни системи на биомаса - котли на дървесни брикети, дървени стърготини или пелети с автоматично горивоподаване и регулиране на горивния процес
  - осигуряване на нисколихвени заеми за населението при закупуване и инсталиране на енергоефективни индивидуални отоплителни системи в домакинствата.
- използване на слънчевата енергия за БГВ
- при избор на електрически прибори и съоръжения предимство да имат тези, които отговарят на европейските норми
- въвеждане на малки ко-генеративни инсталации в общински обекти.
- Намаляване на енергоемкостта на уличното осветление

2.3. Избрани целеви групи и обекти

За да изпълнява своите функции Общината се явява един от потребителите на енергия. Тя консумира енергия, както за затопляне на административните сгради така и за оборудването в действие. Пряко от бюджета се финансират разходите за енергия на административните сгради: училищата - 5 бр. детски градини – 7 бр., улично осветление, кметства, читалища и др.

В общината се забелязва значителни разходи за енергия във всички сфери. Основните енергоносители са дърва и ел.енергия.

За да се направи подбор на приоритетните целеви групи е необходимо да се определи влиянието, което Общината може да окаже конкретно на всяка група.

Начините и средствата за въздействие са:

1.Консултации

- разясняване на необходимостта и ползите от извършване на енергийно обследване;
- установяване наличието на потенциал за спестяване на енергии;
- набелязване на конкретни мерки за енергоспестяване;
- търсене на консултанти,фирми и институции специализирани в областта на енергийните обследвания;

2.Реализация на дейности

- вземане на решение за разработване на конкретни обекти;
- организиране на обществено представяне и популяризиране на изпълнени проекти с успешно реализирани мерки по енергийна ефективност;
- популяризиране на опита на други общини в сферата на енергоспестяването и търсене на възможности за прилагането му при нас;

3.възможности за финансиране

- кандидатстване в международни енергийно-ефективни проекти и фондове;
- ползване на инвестиционни кредити на банкови институции;
- собствени средства на общината;
- други;

4.Общински мероприятия

- упражняване на контрол на начина на стопанисване и поддръжка на сградите и поддържания комфорт в тях.
- При извършване на обществени поръчки определяне на критерий за оценка- енергийна ефективност и опазване на околната среда;
- Енергоефективните мероприятия да се изпълняват с приоритет;

Конкретно в отделните целеви групи възможността за влияние е следната:

<u>Административни сгради</u>

Върху тях Общината може да окаже най-голямо влияние тъй като е изцяло в правомощията й – зависят пряко от нея. Могат да направят консултации за провеждане на конкретни мерки и мероприятия за ефективно използване на енергийните ресурси.

<u>Училища</u>

Общината оказва средно влияние, тъй като не са пряко зависими от общината. Те са вторични разпоредители с бюджетни средства. Могат да се приложат:

- Подмяна на осветителните тела с по-ефективни;
- Преустройство и ремонт на отоплителните системи;
- Смяна на дограмата с PVC и стъклопакет;
- Топлинна изолация на външни стени;
- Монтаж на соларни инсталации;
- Др. мерки за прилагане на възобновяемите енергийни източници.

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ Н.КОЗЛЕВО Председател

Детски градини

Върху тях Общината може да окаже голямо влияние. Могат да се предприемат мерки в смяна на дограмата, топлоизолация на ограждащи елементи, смяна на осветителните тела и монтаж на соларни инсталации за снабдяване с топла вода и др. мерки за прилагане на възобновяемите енергийни източници.

Читалища

Голямо е влиянието, което може да се окаже върху тази целева група, но енергопотреблението е сведено до минимум, комфорта е занижен, няма свободни финансови ресурси.

Улично осветление

Общината може силно да влияе при проектиране на нови обекти, при извършване на реконструкция и основен ремонт. При осигуряване на средства ще се извърши препроектиране и подмяна на старите осветителни тела с живачни и натриеви лампи с енергоспестяващи лампи. Възможно е да се премине към автономни соларни лампи на някои отделни места.

3. ФИНАНСИРАНЕ НА ПРОЕКТИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

В момента Община Никола Козлево не разполага със собствени финансови средства за инвестиции в проекти по ЕЕ. В интерес на всяка община е да реализира подобни проекти, тъй като те изразходват значителни средства от бюджета си за енергийни ресурси. Реализирането им не само облекчава общинските бюджети, но и води до повишаване на благосъстоянието на жителите на общината, респективно на цялата област. Те са атрактивни и изгодни, тъй като генерират енергоспестяващи ефекти, а не разходи. При реализирането на проекти за подобряване на енергийната ефективност няма дълги периоди на строителство и средствата започват да се възстановяват веднага след влагането им. Инвестирането в енергийната ефективност не е самоцел, а средство за намаляване на разходите, подобряване националната конкурентоспособност, сигурността на енергоснабдяването и опазването на околната среда, както и средство за борба с бедността и създаване на допълнителна заетост.

По-долу са посочени начините за осигуряване на финансиране на проекти по ЕЕ.

3.1. НАЦИОНАЛЕН ДОВЕРИТЕЛЕН ЕКОФОНД

По силата на Закона за енергийна ефективност е създаден фонд "Енергийна ефективност" (глава IV от ЗЕЕ). Фондът управлява финансовите средства, предоставени за инвестиционни проекти за развитие на ЕЕ, съобразно с приоритетите, заложени в краткосрочните и дългосрочните програми по ЕЕ, приети от Министерския съвет (чл.23 ал.1 от ЗЕЕ). Средствата на фонда следва да се разходват за възмездно финансиране на проекти за развитие на ЕЕ и гаранционна дейност по кредити от финансово-кредитни институции (чл.26 от ЗЕЕ). Фондът може да предоставя нисколихвени кредити за проекти в публичния и частния сектори и да осигурява гаранции на инвестициите.

3.2. Банкови заеми

За финансовите институции (най-вече за международните финансови институции, но и за местните банки), единичните проекти за енергийна ефективност, не представляват особен интерес, тъй като размерът на инвестициите не е голям. Това налага пакетно предлагане на проектите за енергийна ефективност (обединяване на сходни проекти в програми), а оттук и взаимодействие на национално ниво между различните областни и общински програми. Всяка община може да опише потенциални малки проекти, подходящи за пакетно предлагане, съвместно с други общини. За получаване на инвестиции е възможно и включването на проекти или малки програми за енергийна ефективност като част от голям инвестиционен проект, за получаване на добавъчен кредит.

3.3 Програми, фондове

Цялостно или частично финансиране на инвестиционните програми може да бъде осигурено чрез национални или чужди фондове и международни програми. По-важните националните фондове и програми, които предлагат възможности за кредитно или безвъзмездно финансиране на проекти за ЕЕ са:

- Предприятие за управление на дейностите за опазване на околната среда;
- Държавен фонд "Земеделие";
- Национален доверителен екофонд и други.

Програми на Европейския съюз, чрез които може да се получи безвъзмездна финансова помощ или ко-финансиране за изпълнение на проекти за ЕЕ са:

- ПРСР;
- ОП Конкурентноспособност;

3.4. Целева субсидия за капиталови разходи от Централния бюджет

Източник за финансиране на включените обекти в Инвестиционната програма, като се спазва съотношението на разпределение на целевата субсидия за капиталови разходи, определено със Закона за държавния бюджет на Република България, съответно за местни и делегирани от държавата дейности.

3.5. Съвременни икономически механизми

Договори с гарантиран резултат;

Финансиране от трета страна – често използван от предприятия за ЕЕ услуги (чрез ДГР);

Концесионна разновидност на финансирането от трета страна – по схемата "строителство" (построй) – "експлоатация" (използвай) – "прехвърляне на собствеността" (предай);

4 ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изготвянето на общинската програма е задължителна част от държавната политика по ЕЕ и налага участието на съответните регионални и местни структури. Разработването и изпълнението на предвидените в нея проекти е част

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ Председател КОЗЛЕВО

от регионалната политиката за устойчиво развитие. Мерките по ЕЕ ускоряват икономическия растеж, подпомагат опазването на околната среда, повишават жизнения стандарт на населението в съответния регион и т.н.

Много важна част от изпълнението на програмата е периодичната съпоставка с новопостъпилите данни. При необходимост е възможно включване или изключване на обекти съобразено с евентуалното възникването на нови ситуации.

Като цяло настоящата Програма за енергийна ефективност е отворена и подлежи на промени!

5 ПРИЛОЖЕНИЕ

СПИСЪК НА ОБЩИНСКИТЕ ОБЕКТИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ

№	Вид на общинската сграда	Адрес	Година на въвеждане на сградата в експлоатация	РЗП м.кв.	Инсталация за ОТОПЛЕНИЕ
1	Община	село Никола Козлево	1978	986	печка
2	Училище	село Пет могили	1925	896	печка
3	Училище	село Вълнари	1960	806	газ
4	Читалище	село Никола Козлево	1956	620	печка
5	ЦДГ	село Вълнари	1972	549	газ
6	Читалище	село Вълнари	1952	510	печка
7	ЦДГ	село Каравелово	1956	498	печка
8	Училище	село Църквица	1951	480	печка
9	СОУ "Цанко церковски"	село Никола Козлево	1926	460	печка
10	ЦДГ	село Никола Козлево	1972	380	котел на пелети
11	Читалище	село Хърсово	1952	380	печка
12	ЦДГ	село Пет могили	1970	379	котел на пелети
13	ЦДГ	село Хърсово	1976	248	закрито
14	Училище	село Цани Гинчево	1952	248	закрито
15	Пансион	село Никола Козлево	1972	245	закрито
16	Кметство	село Каравелово	1976	244	печка
17	Читалище	село Цани гинчево	1951	242	печка
18	Читалище	село Каравелово	1972	242	печка
19	Кметство	село Хърсово	1972	242	печка
20	ЦДГ	село Цани гинчево	1974	242	закрито

21	Кметство	село Църквица	1978	242	печка
22	ЦДГ	село Църквица	1969	242	печка
23	Столова към ОУ	село Вълнари	2004	240	ел. енергия
24	Читалище	село Крива река	1951	240	печка
25	Здр.служба	село Пет могили	1982	240	печка
26	ЦДГ	село Ружица	1952	240	печка
27	Блокче	село Хърсово	1976	240	печка
28	Здравен участък	село Вълнари	1990	231	печка
29	Интернат-ДДЮ	село Пет могили	1970	230	печка
30	Читалище	село Пет могили	1952	224	печка
31	Училище	село Крива река	1960	222	печка
32	Младежки дом	село Никола Козлево	1981	220	ел. енергия
33	Читалище	село Векилски	1956	218	не
34	ЦДГ	село Крива река	1972	212	печка
35	Здравна служба	село Хърсово	1976	212	печка
36	Читалище	село Ружица	1956	210	печка
37	Кметство	село Пет могили	1972	203	печка
38	Кметство	село Крива река	1970	198	печка
39	Обреден дом	село Ружица	1970	180	закрито
40	Читалище	село Църквица	1951	180	дърва
41	Кметство	село Вълнари	1974	138	печка
42	Кметство	село Ружица	1920	132	печка
43	Кметство	село Цани гинчево	1978	106	печка
44	Кметство	село Векилски	1972	76	печка
45	Кметство	село Красен дол	1920	76	печка
46	Част от жилищен блок ет.3, ап. 9	село Пет могили	1980	54.4	печка
47	Част от жилищен блок ет.2, ап. 4	село Пет могили	1980	47.8	не
48	Част от жилищен блок ет.3, ап. 7	село Пет могили	1980	47.8	не
49	Част от жилищен блок ет.3, ап. 8	село Пет могили	1980	31.5	не
50	Част от жилищен блок ет.1, ап. 3	село Никола Козлево	1983	64.4	не
51	Част от жилищен блок ет.2, ап. 6	село Никола Козлево	1983	64.4	не
52	Част от жилищен блок ет.3, ап. 7	село Никола Козлево	1983	78.8	не
53	Част от жилищен блок ет.3, ап. 8	село Никола Козлево	1983	46.12	не

ОБЩИНСКИ СЪВЕТ Председател Н.-КОЗЛЕВО